

IGSM

Sofija 2007.

Domagoj Oršulić*

Za sve neznalice kojima nekim slučajem još nije doprlo da uha, IGSM (International Geodetic Students Meeting) je međunarodni geodetski studentski skup, iznikao iz ideje nizozemskih studenata o usporedbi dodiplomskih, postdiplomskih i stručnih programa na fakultetima geodezije diljem Europe u vidu zajedničkog druženja studenata tih fakulteta.

Prvo takvo okupljanje dogodilo se 1988. godine u gradu Delftu, u Nizozemskoj. Otada pa sve do danas, održan je svake godine. Planiranje i realizacija IGSM susreta obavlja se pod okriljem IGSO-a. IGSO (International Geodetic Student Organisation) je studentska organizacija međunarodnog karaktera, čiji je cilj ujediniti studente geodezije cijelog svijeta. Također, »ti susreti nisu samo izvanredna mogućnost za razmjenu iskustava u polju geodezije, već i jedinstvena prilika za upoznavanje drugih zemalja, njihovih običaja i kulture« uvodne su riječi u brošuri o IGSM-u u Krakovu 2006. godine.

Od 2. do 8. svibnja 2007. godine, IGSM susret održao se u Bugarskoj, u Sofiji (<http://www.uacg.bg/IGSM/uk/sofia.html>).

Susret je pohadalo dvadeset pet studenata zagrebačkog Geodetskog fakulteta, među kojima je, po treći put, bila i moja malenkost. Put do Bugarske je

bio, kao i dosadašnja dva, djelomično financiran dobrovoljnim donacijama geodetskih obrta i poduzeća kojima su se studenti učesnici obratili za pomoć. Isto tako, sponzorski su sudjelovali i neki poznati hrvatski brendovi: Jamnica, Ba-

del 1862, Maraska, Franck i Hrvatska turistička zajednica, koji su ustupljenim proizvodima omogućili da hrvatski studenti ostanu u Sofiji zapamćeni kao najvelikodušniji. No, o tome više u zahvali sponzorima. Prva je asocijacija na pojam IGSM vlak. Vlak do Istanbula, vlak do

Krakova, vlak do Sofije, poligonski IGSM vlak. I neka se nikad ne prestane razvlačiti. Zagreb, Beograd, kava na kolodvoru, promjena kompozicije, Sofija - 16 sati putovanja koje stane u ovih nekoliko riječi. Hrvati kao Hrvati, napravili su tulum u svakom zarezu prethodne rečenice. Na sofijski željeznički kolodvor, 16 puta zgubžvani, probudeni i umorni, stigli smo u jutarnjim satima. Dočekao nas je diplomirani inženjer geodezije Milen, s kojim smo se, nakon što nas je dajući nam pokoji bugarski lev, tog jutra uputio na obližnji wc, vrlo brzo prijateljski. Odvezli smo se na račun organizatora nekakvom vrstom kombi-busa do studentskog grada na rubu Sofije. Kako nas je bilo puno, samo pet studenata se smjestilo u dom gdje su bili i ostali učesnici IGSM-a, dok su ostali smješteni u drugi dom, petnaestak minuta hoda od IGSM doma. Naš

copyright © georgi petrov

[*] Domagoj Oršulić, usmjerenje: Satelitska i fizikalna geodezija, Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, e-mail: dorsulic@geof.hr

dom imao je rešetke na sobnim vratima, polufunkcionalni lift i zaključana ulazna vrata kroz koja se moglo proći samo pomoću akreditacije koju smo dobili. Ispostavilo se da je ta udaljenost uzrokovala manjak komunikacije s ostalim IGSM učesnicima, ali je dala priliku za upoznavanje bugarskih i makedonskih studenata, a pogotovo studenata iz Srbije kojih, u potrazi za boljim mogućnostima, u Sofiji ima dosta.

Studentski grad u Sofiji je grad koji nedostaje zagrebačkim studentima. Razlog? Taj grad je studentski. Sastoji se od domova, dućana, stambenih zgrada i nije malen. Restorani, sandwich barovi, caffè barovi, disko klubovi se natječu u brojnosti, ljepoti i svježini izgradnje. Bugari se vole zabaviti, a nama je to domaći teren. Izbor je raznolik, ali prednjače mjesta gdje se slušaju bugarski narodnjaci, malo slušljiviji od onih »naših domaćih«. Curama je ulaz u klubove besplatan, a cijene su više nego pristupačne za naše prilike. Slična nas je situacija dočekala u dućanima i restoranima. Prosječna bugarska plaća, prema Milenu, iznosi nekih 250-300 eura, što objašnjava takve cijene. Noćni je život u centru, što se tiče cijena, neka druga, više zagrebačka priča. Sofija je dvomilijunski grad okružen planinama s vječnim snjegovom, uvijek dojmljivim prizorom. Jedan je od najstarijih europskih glavnih gradova s poviješću koja se seže do rimskog doba. Centar Sofije krase velik broj povijesno raznovidnih sakralnih objekata, npr. crkva Bojana iz 10. stoljeća, rana bizantinska crkva iz 6. stoljeća, rimska crkva Sv. Ivana iz 4. stoljeća, lijepa i monumentalna katedrala Aleksandra Nevskog, izgrađena početkom 20. stoljeća u slavu ruskih vojnika

poginulih tijekom rusko-turskih ratova u kojima je Bugarska izvojevala oslobođenje od Otomanske vladavine, i naravno, pregršt nacionalnih muzeja. Promet je katastrofičan, prolazi kroz većinu centra u kojem nema pješačke zone, ali je ona nadomještena velikim parkovima. Ceste kroz uži centar su učuvane, kamenim kockama popločene i zagasito žuto obojane prometnice. Prometna pravila Bugara predstavljaju samo mogućnost. U to su nas uvjerali taksisti, »mi Bugari samo ravno«, kako je rekao jedan od njih. Taksisti su nas uvjerali da se možemo sporazumijeti koristeći vlastite jezike. Počastili su nas vezancijom na račun vozača autobusa u koji su se zaletavali naglim pokretima volana. Mene su naučili da Bugari koriste suprotnu gestikulaciju glavom za potvrđan i negativan odgovor. Ako uđete u bugarski kafić i naručite kavu, konobarica će vam odmahnuti glavom lijevo - desno, ostaviti vas zbunjene i donijeti vam ono što ste naručili. Na to se nisam do kraja uspio priviknuti. Ako izbjegnute skupu taksističku službu, vožnja gradom je bagatela. Centru obodni dio grada nije za spomen. Socijalizam, trošnost, loše ceste, stari autobusi, nepokošena trava. Daleko je to od Europe. Sofija je grad lutajućih pasa. Tih četveronožnih beskućnika ima na svakom koraku i predstavljaju velik problem gradu. Na nas se i nisu baš obazirali. Više smo se bojali Bugara. Nemjerljivo je najstrašniji trenutak bio mimoilaženje na neosvjetljenom, uskom, popločenom putiću s tucetom kršnih momaka u kožnjacima, oboružanim palicama, letvama i sjekirom. Da, sjekirom. Jadna majka onome kojem su išli u vizitu... Osim tog slučaja, nije zabilježen ni najmanji incident u tih pet dana

sofijanja.

Bugarski studenti geodezije koje smo upoznali su divni. Topli, otvoreni, prijateljski. U razgovoru sam saznao da su nezadovoljni kvalitetom studija. Priča je slična hrvatskoj, puno ljudi na nedovoljan kapacitet sredstava i resursa, premalo prakse. No, posla ima nakon faksa, neki rade i u inozemstvu.

IGSM ekipa bila je internacionalno vrlo slično sastavljena onoj od prošle godine. Španjolci, Njemci, Finci, Turci, Švicarci, Slovenci, Poljaci i Hrvati. Naše cure opet su bile najljepše, a muški dio ekipe najzabavniji. Hrvati su bili the popular group. IGSM program je bio standardan - predavanja, izleti, kulturni programi i sport popodne, zakuske i izlasci navečer. Za razliku od prijašnja dva IGSM-a, ne mogu se pohvaliti da sam prisustvovalao većini predavanja, kojih je bilo puno manje. Istaknuo bih prezentaciju časopisa Ekscentar, kojoj nisam prisustvovalao samo svojom krivicom. Našem kulturnom uzdizanju pridonijeli su posjeti prelijepoj katedrali Aleksandra Nevskog, Nacionalnom povijesnom muzeju i nekakvom parku prirode gdje smo jeli loše vojničke kobasice, a neki su izgorili na suncu s naočalama na licu i postali novi Kostelići. Organizacija IGSM-a je imala dosta pritužbi. Studenti organizatori su imali određenih financijskih problema, iako su skupili i potrošili oko 20 tisuća eura. To zapravo i nije toliko bitno. Bitno je druženje i sklapanje prijateljstva, a ne hoće li se ručati u otmjenom restoranu ili ne. Ipak, bilo je dosta praznog hoda. Onaj turski IGSM i dalje ostaje na prvom mjestu. Iako, spomenuo bih sobe i kraljevski domjenak dobrodošlice s kojeg se pri odlasku odzvanjajuće orilo hodnicima, ponajviše španjolskim i hrvatskim navijačkim pjesmama.

Spomena vrijedna je svakako folk večer u kojoj su participanti trebali predstaviti zemlju iz koje dolaze. Švicarci su se dizali i spuštali sa stolica pjevajući, Turci su pleli kolo, Slovenci su postali harmonikaši, a Hrvati su ispunili dugi stol sokovima, pelinkovcem, vinom, pršutom, sirom, kulenom, bajaderama, prospektima Hrvatske turističke zajednice i otpjevali Vilo moja i Da te mogu pismom zvati. Zapravo, cure su pjevale, a promukli dečki su brundali u pozadini.

Bila je to jedna lijepa i velikodušna večer. Uobičajeno neprilagodenoj brzini stigla je i posljednja noć, stjerala nas u odjela, odjeću za izlaske, i odvela u već prije posjećeni prostor koji je svojim interijerom neodoljivo podsjećao na komunizam. Nakon ukusnog jela, zemlja po zemlju se zahvalila organizatorima. Dobili

su brdo poklona, vojsku toplih riječi. Uz zvukove odobravanja, dlanovi su udarali. Naše cure su, jedna po jedna, uručivale čitavu silu poklona koje smo donijeli iz Hrvatske, što kupljeno, što od sponzora. Dvd-i o Hrvatskoj, prospekti, slatkiši, licitarsko srce, no uglavnom se radilo, vidi vraga, o alkoholnim delicijama. Donijeli smo toliko toga, da kad bi se pokloni ostalih zbrojili i pomnožili s dva, ne bi nas pretekli. Grupno je fotografiranje Hrvata bilo masovno i intenzivno, blicalo je kao da se radi o svjetski popularnoj pop-grupi. To smo na trenutak i bili. The popular group. Potom je uslijedio tulum i pol, znoj, ples, smijeh i blicanje. Tucet riječi za desetak sati nevjerovatnog provođa. U rano jutro, u gutljaju kave prije zadnjeg odlaska u sobu je sve utihnulo. Skoro ništa sna, pravi mali balkanski okršaj s čistačicama u podne, i na bugarskom i na hrvatskom jeziku, a i na oba jezika. Zahvaljujući legendi Milenu, imamo gdje ostaviti stvari prije odlaska na večernji vlak za doma. Kupovina hrane i oproštaj. 16 sati koje smo već upoznali sada se čine dužim. Krađa torbe i novaca kviri doživljaj, ali preživjeli smo do dalekog Zagreba. Oštećeni kolega je solidarno refundiran zajedničkim prilozima.

Rukovanje i svatko svojim putem. Čudno je to - zbliziti se s nekim u tih par

dana s kime dotada nisi imao nikakav kontakt, vratiti se kući nakon svog tog grljenja, razgovora i druženja, pa nastaviti po starom.

Sljedeći IGSM bit će u Poljskoj, odlučeno je na sjednici IGSO-a tijekom IGSM-a, godinu dana prije, održat će se ponovo u Španjolskoj, u Valenciji. Geodeti iz Europe, la plaja, nova nezaborav-

na iskustva. Pozivam sve mlade zainteresirane studente da pohode taj susret i kandidiraju se za organizaciju jednog takvog susreta u Hrvatskoj. Ja se nudim kao pripomoć. Na ovom IGSM-u Švicarci su se ponudili da budu domaćini 2009. Dakle, IGSM Zürich 2009. IGSM Zagreb 2010. Zvuči odlično. A i nije da nas nisu pitali. I to ne samo jedanput... 🍷

